

2'2015

Вісник Луганського державного університету
внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка

УДК 343.985.5

О.О. Деревягін,
О.А. Плішань**ШЛЯХИ ВЗАЄМОДІЇ ПІДРОЗДІЛІВ КАРНОГО РОЗШУКУ
З ІНШИМИ СУБ'ЄКТАМИ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ
ПРИ ПІДГОТОВЦІ ТА ПРОВЕДЕННІ ОПЕРАЦІЙ
ЩОДО ЗАХОПЛЕННЯ ОСІБ, ЯКІ СТАНОВЛЯТЬ
СУСПІЛЬНУ НЕБЕЗПЕКУ**

Розглянуто організаційно-тактичні особливості взаємодії підрозділів карного розшуку з іншими суб'єктами протидії злочинності при підготовці та проведенні операцій щодо захоплення осіб, які становлять суспільну небезпеку. Обґрунтовано, що вдосконалення такої співпраці є одним з основних напрямів формування ефективної стратегії боротьби зі злочинністю.

Ключові слова: підрозділи карного розшуку, протидія злочинності, захоплення особи, яка становить суспільну небезпеку.

Постановка проблеми. Узаємодія підрозділів карного розшуку з іншими оперативними підрозділами як необхідний елемент організації їх оперативно-розшукової діяльності (далі – ОРД) постійно привертає увагу сучасних українських науковців, які досліджують актуальні проблеми діяльності карного розшуку щодо виявлення окремих видів злочинів та в окремих напрямках і організаційно-тактичних формах протидії злочинності, зокрема при підготовці та проведенні операцій щодо захоплення осіб, які становлять суспільну небезпеку.

Безперечно, розшук і захоплення осіб, які становлять суспільну небезпеку є одним із найважливіших завдань, що стоять перед органами внутрішніх справ (далі – ОВС). Але відповідна оперативно-службова діяльність підрозділів карного розшуку при виконанні зазначених завдань не дозволяє в повному обсязі самостійно виконувати їх, а потребує спільної діяльності, тобто належним чином організованої взаємодії. Нині проблема реалізації як внутрішньої, так і зовнішньої взаємодії підрозділів карного розшуку залишається невирішеною, зокрема з питань підготовки та проведення операцій щодо захоплення осіб, які становлять суспільну небезпеку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Узаємодія оперативних підрозділів розглядається переважно в контексті фундаментальних наукових досліджень загальних та окремих проблем удосконалення організації й тактики ОРД. Особливостям узаємодії між оперативними підрозділами ОВС України присвячені праці більшості сучасних українських учених. Потрібно, зокрема, відзначити, докторські дослідження К.В. Антонова, І.О. Воронова, В.Я. Горбачевського, О.Ф. Долженкова, В.П. Захарова, І.П. Козаченка, Д.Й. Никифорчука, В.Л. Ортинського, Ю.Ю. Орлова, М.А. Погорецького, В.Д. Пчолькіна, М.Б. Саакяна, О.П. Снігерьова, В.Є. Тарасенка, І.Ф. Хараберюша, М.Л. Шелухіна В.В. Шендрика та ін.

Діяльність підрозділів карного розшуку та важливі аспекти їх узає-

модії з іншими оперативними підрозділами ОВС входили до предмета комплексних досліджень українських науковців, які розглядали окремі напрями протидії злочинності, а також організацію й тактику протидії окремим видам злочинів. Серед них можна виділити кандидатські дисертації С.І. Апухтіна, Г.М. Бірюкова, О.А. Гапона, О.О. Деревягіна, С.В. Діденка, В.В. Зубенка, А.М. Кислого, І.М. Колошка, А.Г. Лісового, С.Б. Мелешева, Б.Ф. Мицака, В.В. Потиводи, В.О. Сілюкова, В.Є. Тарасенка, В.Г. Телічука.

Як окремий предмет узаємодії оперативних та інших підрозділів ОВС досліджувалася в кандидатських дисертаціях А.А. Глієвого, В.В. Іванова, В.М. Круглого, Є.В. Лузогубенка, О.І. Хараберюша.

Проте незважаючи на велику кількість наукових праць, у яких знайшли висвітлення різноманітні аспекти та особливості взаємодії між оперативними підрозділами ОВС, дослідженню проблем узаємодії підрозділів карного розшуку з іншими суб'єктами протидії злочинності при підготовці та проведенні операцій щодо захоплення осіб, які становлять суспільну небезпеку, не було приділено належної уваги.

Формування цілей. Метою статті є визначення можливих напрямів взаємодії підрозділів карного розшуку з іншими суб'єктами протидії злочинності при підготовці та проведенні операцій щодо захоплення осіб, які становлять суспільну небезпеку.

Виклад основного матеріалу. Ефективність протидії злочинності залежить, зокрема, від злагодженої взаємодії оперативних служб ОВС з іншими правоохоронними органами, державними і недержавними установами громадськості тощо. Окремим фактором, який зумовлює необхідність узаємодії, є значимість інформаційного обміну, завдяки якому забезпечується можливість повноцінного використання набутої оперативної інформації. Усе зазначене свідчить про актуальність наукових досліджень питань узаємодії підрозділів карного розшуку з іншими суб'єктами протидії злочинності як важливої складової організаційного забезпечення їх роботи у сфері охорони та захисту прав особи та суспільства правоохоронними засобами.

Узаємодія підрозділів карного розшуку при підготовці та проведенні операцій щодо захоплення осіб, які становлять суспільну небезпеку, з іншими оперативними підрозділами ОВС України є важливим та необхідним елементом організації оперативно-розшукової протидії злочинності службою карного розшуку. Удосконалення такої взаємодії є одним з основних напрямів формування відповідної стратегії протидії злочинності. Завдяки комплексному використанню сил та засобів під час узаємодії оперативних підрозділів вирішуються найбільш складні завдання з оперативного пошуку, попередження та припинення злочинів, а також захоплення осіб, які становлять суспільну небезпеку. Узаємодія є складним динамічним процесом, адже її потрібно одночасно розглядати як у площині взаємного обміну інформацією, так і як сумісних дій щодо плану-

вання й реалізації оперативно-розшукових можливостей та надання допомоги іншим підрозділам наявними силами й засобами.

Узаємодія є науковою та практичною категорією. Науково-практичні рекомендації втілюються у видання нормативно-правових актів, які безпосередньо регламентують порядок здійснення взаємодії між окремими оперативними підрозділами, що є необхідною умовою впорядкування організації їх діяльності. Положення теорії ОРД, що визначають сутність, зміст, форми та види взаємодії щодо окремих оперативних підрозділів - становлять фундамент для використання відповідних наукових напрацювань у нормотворчій та правоохоронній діяльності [1].

Узаємодія, поряд з юридичною наукою, вивчається в таких суспільних науках, як філософія, психологія, соціологія. Філософією закладено універсальний погляд на взаємодію, яка розглядається як загальна форма взаємозв'язку між явищами, суть якої полягає у зворотній дії одного предмета чи явища на інше в просторі й часі. З позиції матеріалістичної діалектики взаємодія є виявом єдності протилежностей [2, с. 78].

Розглядаючи природу взаємодії між оперативними підрозділами, які за основними ознаками відносяться до соціальних систем, доцільно використовувати положення кібернетики (з давньогрецької – мистецтво управління), яка вивчає загальні закономірності процесів управління й передачі інформації, зокрема, і в соціальних системах [3, с. 256]. У кібернетичі та соціальному управлінні взаємодія визначається як форма спрямованого впливу для досягнення конкретної мети, а також процес обміну інформацією [4, с. 12].

Військовою наукою взаємодія розглядається з точки зору найбільш ефективного використання збройних сил для досягнення перемоги, як процес, що організується за завданнями, місцем і часом з метою найбільш ефективного використання наявних сил і засобів для досягнення необхідного результату при виконанні бойового службового завдання [5, с. 238; 6, с. 67–75].

Організація взаємодії підрозділів кримінального розшуку під час проведення оперативно-розшукових операцій заснована на принципах, вироблених саме військовою наукою, що закономірно пояснюється, якщо розглядати ОРД як сферу протистояння правоохоронних органів, з одного боку та злочинності – з іншого.

Узаємодія підрозділів кримінального розшуку з іншими суб'єктами протидії злочинності при підготовці та проведенні операцій щодо захоплення осіб, які становлять суспільну небезпеку, має свою специфіку та потребує самостійного дослідження. Саме тому ми вважаємо, що провідне місце в цьому напрямі посідає Департамент кримінального розшуку МВС України як самостійний структурний підрозділ центрального апарату МВС, який належить до кримінальної міліції та згідно з чинним законодавством України здійснює ОРД. До основних завдань цього Департаменту в досліджуваній сфері на-

лежать: організація взаємодії з підрозділами центрального апарату МВС, ГУМВС, УМВС, міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, установами, громадськими організаціями, а також правоохоронними органами зарубіжних країн і міжнародними організаціями у вирішенні питань боротьби зі злочинністю; ужиття заходів щодо підвищення професійного рівня, службової та оперативної готовності працівників карного розшуку до виконання завдань, визначених законодавством України та нормативно-правовими актами МВС України.

У зазначеному нами контексті, передусім, потрібно визначити сутність взаємодії підрозділів карного розшуку ОВС України з іншими оперативними підрозділами під час підготовки та проведення операцій щодо захоплення осіб, які становлять суспільну небезпеку та з'ясувати окремі чинники, що можуть вплинути на її ефективність.

У теорії ОРД взаємодія переважно розглядається в окремих та загальних напрямках оперативно-розшукової протидії злочинності та щодо окремих суб'єктів. Систематизувавши та узагальнивши думки науковців, які в різні часи розглядали важливі аспекти взаємодії, бачимо, що взаємодія визначається переважно як спільні дії оперативних та інших підрозділів і служб, а саме:

1. Спільна комплексна діяльність узаємно непідпорядкованих служб і підрозділів ОВС, спрямована на вирішення загальних завдань [7, с. 16].

2. Спільні погоджені дії на підставі нормативно-правових положень, спрямованих на запобігання або розкриття злочинів, а також на розшук злочинців, які втекли або переховуються [8, с. 9].

3. Спільна діяльність непідпорядкованих за службою оперативних підрозділів для максимальної концентрації спільних сил і засобів для найбільш ефективного вирішення тактичних завдань [9, с. 335].

4. Спільні комплексні або узгоджені за часом та місцем дії оперативних підрозділів щодо вирішення спільними зусиллями завдань під час протидії злочинності [10, с. 139–140].

5. Спільна концентрація сил, засобів і методів для досягнення поставленої мети та здійснення відповідних спільних заходів [11, с. 177–203].

За характером зв'язків взаємодія підрозділів карного розшуку з іншими оперативними підрозділами поділяється на два види:

1. Безпосередню, яка встановлюється між ланками одного оперативного підрозділу під час сумісного вирішення завдань із підготовки та проведення операцій щодо захоплення осіб, які складають суспільну небезпеку, та передбачає встановлення прямих, безпосередніх зв'язків між оперативними підрозділами. Наприклад, взаємодія між співробітниками карного розшуку та підрозділу БНОН у межах окремого міськрайліноргану.

2. Опосередковану, коли відносини взаємодії з іншим оперативним підрозділом організуються та підтримуються через управлінську ланку (МВС,

ГУМВС, УМВС). Приклад – організація взаємодії з оперативними підрозділами ОВС іншого регіону. Потрібно зазначити, що при здійсненні такої взаємодії, додатково виникають ще й відносини координації [12].

Узаємодія оперативних підрозділів здійснюється в таких організаційно-тактичних формах:

1. У формі оперативного пошуку. Спільні заходи оперативних підрозділів здійснюються під час комплексних пошукових дій для отримання та перевірки оперативної інформації про раніше невідомі об'єкти оперативної уваги, а також при підготовці та проведенні операцій щодо захоплення осіб, які становлять суспільну небезпеку, («Канал», «Мак», «Генофонд», «Батискаф», «Зброя та вибухівка», «Розшук», «Метал», «Інтелект», «Ринок», «Мігрант», «Іноземець», «Побут», «Нагляд», «Берег» тощо). Організаційно такі заходи проводяться під час цільових оперативно-профілактичних операцій та комплексних оперативно-профілактичних відпрацювань територій та об'єктів з ускладненою оперативною обстановкою. Узаємодія під час проведення спільних оперативно-профілактичних операцій має найбільш тісний характер, адже пов'язана з необхідністю здійснення не лише інформаційного обміну між оперативними підрозділами, але й передбачає обов'язкове спільне планування заходів та їх здійснення, а також надання допомоги наявними силами й засобами.

2. У формі оперативної розробки. Як комплексна система оперативно-розшукових заходів, що здійснюється стосовно осіб, які обґрунтовано підозрюються в підготовці або вчиненні тяжких чи особливо тяжких злочинів, та для встановлення місцезнаходження і, відповідно, захоплення розшукуваних злочинців, безвісно відсутніх осіб та інших осіб, які становлять суспільну небезпеку.

3. У формі оперативно-розшукового забезпечення процесу кримінального судочинства взаємодія між оперативними підрозділами в разі необхідності може здійснюватись як за їх ініціативи, так і координуватись слідчим. У цьому разі відносини взаємодії між оперативними підрозділами мають складний характер, адже в конкретній оперативно-тактичній ситуації, узаємодія носить як процесуальний, так і організаційний характер, зважаючи на те, що обов'язковим суб'єктом процесуальної форми взаємодії є слідчий.

Розглянувши теоретичну модель узаємодії підрозділів карного розшуку з іншими суб'єктами протидії злочинності при підготовці та проведенні операцій щодо захоплення осіб, які становлять суспільну небезпеку, доходимо висновку про розгалуженість та складність зв'язків між ланками однієї системи протидії злочинності. Аналіз відповідних зв'язків, що виникають під час узаємодії підрозділів карного розшуку сприяє оптимальному визначенню, перш за все, важливих стратегічних пріоритетів у напрямі організації діяльності ОВС, адже дозволяє з'ясувати суттєві недоліки їх практичної діяльності в підготовці та проведенні операцій щодо

захоплення осіб, які становлять суспільну небезпеку, намітити шляхи удосконалення нормативно-правового забезпечення їх роботи та оптимізувати структурно-функціональну побудову відповідних підрозділів.

Загальновідомо, що розшук осіб спрямований на захист життя, здоров'я, прав і свобод громадян, законності, охорони інтересів суспільства та держави від злочинних посягань. Крім того, позитивні результати спільних операцій (дій чи заходів) щодо розшуку озброєних та інших осіб, які становлять суспільну небезпеку, забезпечуються стійким централізованим управлінням діяльними силами та засобами, підтриманням постійної взаємодії між ними. Саме тому одночасно з постановкою завдань даються вказівки щодо взаємодії, при цьому особлива увага звертається на узгодження мети, місця й часу дій щодо блокування району операції, на вжиття всіх можливих заходів для позбавлення злочинців можливості виходу із заблокованої зони.

Наприклад, органи внутрішніх справ України протягом 2005–2015 рр. забезпечували взаємодію: з керівниками слідчих ізоляторів, установ виконання покарань, командирами підрозділів внутрішніх військ, дислокованих на території обслуговування ОВС, на випадок утечі засуджених, осіб, узятих під варту; з головними лікарями Української психіатричної лікарні з суворим наглядом Міністерства охорони здоров'я України та психіатричних лікарень, у структурі яких є відділення з посиленням наглядом, на випадок утечі осіб, хворих на психічні розлади й тих, які учинили суспільно небезпечні діяння та до яких за рішенням суду застосовані примусові заходи медичного характеру в зазначених закладах охорони здоров'я.

Нині така взаємодія здійснюється з вищими навчальними закладами МВС України, установами виконання покарань, частинами і з'єднаннями внутрішніх військ тощо. Для реалізації комплексу заходів щодо розшуку й захоплення осіб, які становлять суспільну небезпеку, можуть утворюватися як групи бойового порядку, так і зведені загони, тобто нештатні угруповання сил і засобів органів, підрозділів внутрішніх справ, з'єднань, частин внутрішніх військ, вищих навчальних закладів МВС України тощо, призначених для надання допомоги ОВС, зокрема підрозділам карного розшуку іншого або свого регіону в посиленні охорони громадського порядку, забезпеченні громадської безпеки та протидії злочинності.

Можна погодитися з В.А. Сягровцем, який стверджує, що значення взаємодії й координації полягає в тому, що вони дають можливість комплексно використовувати сили та засоби різних правоохоронних органів, військових формувань та інших державних органів, оперативні можливості служб і підрозділів у різних сферах життєдіяльності суспільства. Правильно організовані та послідовно здійснювані взаємодія та координація об'єднують зусилля різних відомств для досягнення єдиної мети – конкретної спеціальної операції найбільш раціональним способом [13].

Для взаємодії підрозділів карного розшуку з іншими суб'єктами протидії

злочинності при підготовці та проведенні операцій щодо захоплення осіб, які становлять суспільну небезпеку, характерна спрямованість на досягнення позитивних результатів у цьому напрямі для недопущення вчинення такими особами нових правопорушень, завдання шкоди інтересам держави й суспільства, порушення прав і свобод громадян тощо. При цьому нагальним визнається вирішення проблем, які становлять спільний державний інтерес для учасників у взаємодії, а не вузькокорпоративних інтересів.

Висновки. Підсумовуючи, зауважимо, що на сьогодні механізм взаємодії підрозділів карного розшуку з іншими суб'єктами протидії злочинності при підготовці та проведенні операцій щодо захоплення осіб, які становлять суспільну небезпеку, - детально нерозроблений і невідпрацьований. Проте необхідність такої взаємодії обумовлюється низкою обставин: 1) спільністю завдань, що постають перед ОВС, зокрема підрозділами карного розшуку, які ведуть боротьбу зі злочинністю; 2) особливістю призначення сил і засобів, що застосовуються для виконання завдань із підготовки та проведення операцій щодо захоплення осіб, які становлять суспільну небезпеку; 3) узаємообумовленістю завдань, що стоять перед ОВС у цілому, а підрозділами карного розшуку зокрема, щодо забезпечення захисту життя й здоров'я, прав і свобод громадян, інтересів суспільства та держави, а також запобігання правопорушенням; 4) узаємозалежністю кінцевих результатів їхньої спільної діяльності.

Використані джерела:

1. Біляєв В. О. Взаємодія підрозділів карного розшуку з іншими оперативними підрозділами ОВС в умовах набуття чинності Кримінального процесуального кодексу України / В. О. Біляєв // Бюлетень з обміну досвідом роботи : наук.-практ. вид. МВС України. - 2013. - № 194. - С. 63-70.
2. Глієвої А. А. Взаємодія кримінальної міліції та оперативних підрозділів державного департаменту України з питань виконання покарань у боротьбі зі злочинністю : дис. ... канд. юрид. наук : 21.07.04 / А. А. Глієвої - Х. : НУВС, 2003. - 247 с.
3. Філософський словник / за ред. В. І. Шинкарука. - [2-ге вид., перероб. і доп.]. - К. : Гол. ред. Укр. Рад. енциклоп., 1986. - 817 с.
4. Словарь по кибернетике / под ред. акад. В. С. Михалевича. - [изд. 2-е]. - К. : Гл. ред. Укр. Сов. энциклоп. имени М. П. Бажана, 1989. - 751 с.
5. Украинская советская энциклопедия : в 12 т. - К. : Гл. Ред. Укр. Сов. энциклоп., 1982. - Т. 7. -1982. - 417 с.
6. Устав боевой службы внутренних войск. - М. : Акад. МВД СССР, 1986. - 238 с.
7. Аксенов А. А. Организация взаимодействия в органах внутренних дел, как функция управления : дисс. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / А. А. Аксенов - М., 1974. - 285 с.
8. Дедюхин В. В. Основные положения организации взаимодействия аппаратов уголовного розыска с оперативными аппаратами ИТУ в борьбе с преступностью / В. В. Дедюхин, Ф. Г. Канцарин. - М. : Акад. МВД СССР, 1977. - 36 с.

9. Кулаков В. С. Правовые и организационно-тактические вопросы взаимодействия оперативных подразделений криминальной милиции и органов, исполняющих уголовные наказания в раскрытии преступлений : автореф. дисс. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 – Криминальный процесс и криминалистика; судебная экспертиза; оперативно-розыскная деятельность» / В. С. Кулаков. – М., 1996. – 20 с.

10. Бандурка О. М. Оперативно-розшукова діяльність. Ч. I : підручник / О. М. Бандурка. – Х. : Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2002. – 336 с.

11. Козаченко І. П. Правові, морально-етичні та організаційні основи оперативно-розшукової діяльності : [монографія] / І. П. Козаченко, В. І. Регульський. – Львів : Львівський інститут внутрішніх справ при НАВС, 1999. – 219 с.

12. Дерев'ягін О. О. Організація і тактика запобігання злочинам підрозділами карного розшуку в курортній місцевості АР Крим (за матеріалами діяльності ГУМВС України в АР Крим) : дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.09 / Дерев'ягін Олександрович. – Львів, 2010. – 286 с.

13. Сягровець В. А. Тактичні основи службово-бойової діяльності спеціальних підрозділів органів внутрішніх справ в умовах надзвичайних ситуацій [Електронний ресурс] / В. А. Сягровець // Південноукраїнський правничий часопис. – 2014. – № 1. – С. 127–131. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/jpdf/Pupch_2014_1_41.pdf.

Дерев'ягін А.А., Плішань А.А. Пути взаимодействия подразделений уголовного розыска с другими субъектами противодействия преступности при подготовке и проведении операций по задержанию лиц, которые представляют общественную опасность

Рассмотрены организационно-тактические особенности взаимодействия подразделений уголовного розыска с другими субъектами противодействия преступности при подготовке и проведении операций по задержанию лиц, которые представляют общественную опасность. Обосновывается, что совершенствование такого сотрудничества является одним из основных направлений формирования эффективной стратегии борьбы с преступностью.

Ключевые слова: подразделения уголовного розыска, противодействие преступности, задержание лица, которое представляет общественную опасность.

Derevyahin O.O., Plichan O.A. The way of interaction of divisions of criminal investigation with other subjects of combating crime in the preparation and conduct of operations on detention of persons who pose a danger to the public

As a result of analysis of theory and practice of operatively and search activity basic directions of cooperation of subdivisions of criminal search with others of combating crime in the preparation and conduct of operations to detain persons who are a public danger. Relevance of the topic determined the need to determine the existing problems of practical cooperation between the departments of Criminal Investigation with others of combating crime in the preparation and conduct of operations to detain individuals who pose danger to the public that are associated with the imperfection of legal regulation. A special place in the article devoted to

the organizational forms of interaction.

The basic problem of the interaction of divisions Criminal Investigation with others of combating crime in the preparation and conduct of operations to detain individuals who pose danger to the public, which is to ensure rapid, complete and objective investigation of the criminal proceedings, the prosecution of persons who have committed a crime, remedy the rights and interests of citizens.

As a conclusion, the article pointed out that to date the mechanism of interaction of divisions criminal investigation with others of combating crime in the preparation and conduct of operations to detain individuals who pose a public danger detail undeveloped and unproven.

Co-operation of subdivisions of criminal search at preparation and conducted operations in relation to fascination of persons that present a public danger with other operative subdivisions of organs of internal affairs of Ukraine is the important and necessary element of organization of operational search counteraction to criminality by service of criminal search.

Perfection of such co-operation is one of basic directions of forming of corresponding strategy of counteraction to criminality. Due to the complex use of forces and facilities the most difficult tasks of criminal investigation, warning and stopping of crimes, and also fascinations of persons, that present a public danger, decide during co-operation of operative subdivisions. At the same time, co-operation is a difficult dynamic process, in fact she needs to be simultaneously examined both in plane mutual exchange by information and as compatible actions in relation to planning and realization of criminal investigation possibilities and grant of help to other subdivisions by present forces and facilities.

Key words: *Criminal Investigation Division, fighting crime, the detention of a person who is a danger to the public.*

УДК 343.985.7:343.71:343.346:656.56

**В.В. Коваленко,
А.С. Кудінов**

ОСОБЛИВОСТІ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ПОЧАТОК КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ ЗА ФАКТОМ ОТРИМАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО КРАДІЖКУ НАФТИ ТА НАФТОПРОДУКТІВ ІЗ МАГІСТРАЛЬНИХ ТРУБОПРОВОДІВ

У статті на підставі узагальнення та аналізу матеріалів слідчої практики, з урахуванням положень КПК України та інших нормативно-правових документів виокремлено джерела інформації про кримінальні правопорушення за фактами крадіжок нафти та нафтопродуктів із магістральних трубопроводів.

Залежно від виділених джерел інформації сформовано типовий перелік документів і відповідних даних, необхідних для прийняття обґрунтованого рішення про початок кримінального провадження.

Ключові слова: *крадіжка, нафта, нафтопродукти, магістральний трубопровід, початок кримінального провадження, джерело інформації про кримінальне правопорушення.*